

הגיעה שעתה להכות על חטא ולקרוע את המסווה מעל פניו.

וידוי נורא בפני האישום המחריד שהוטח בפניו — נכון הוא. אני מודה ומתוודה: **אני מנסה לעשות הון פוליטי מגילוי פרשות השחיתות האחרונות.** אני מנסה לעשות הון פוליטי מן העובדה שתרמנו תרומה מכרעת לגילוי פרשת נתיבי נפט — פרשה שפורי סמה לראשונה מעל עמודי השבועון המסויים. אני מנסה לעשות הון פוליטי מן העובדה שחשפנו כמו ידינו את פרשת עסקייהעתיקות של משה דיין. — הייתי מנסה לעשות הון פוליטי גם מזה. **אני מוצא עוד טעם בנסיון להסתיר זאת.** האמת הנוראה צריכה להתגלות.

אחרי וידוי ראשון זה, נורא כפי שהנחו, בא וידוי שני, שהוא אולי נורא עוד יותר: **לא זו בלבד שאני מנסה לעשות הון פוליטי, אלא שאין אני אף מתכניש בכך.** עד כדי כך הסתאבה תחושתי המוסרית והתנוונה תפיסת עולמי, שאני ממש מתאסר בנבלה זו. **אני רוצה לעשות הון פוליטי, ואני חושב שזה טוב.**

בדמוקרטיה הפעילה, יש תפקיד מסויים מאד לשילטון, ותפקיד מסויים מאד לאופוזיציה. תפקיד השילטון הוא לנהל את ענייני המדינה. תפקיד האופוזיציה הוא לבקר את השילטון, לחשוף את מעשיו הרעים. בלי שילטון, אין החברה יכולה להתקיים. מישוה מוכרח לנהל את ענייניה. גן-עדן אנארכיסטי יכול להתקיים רק בבית-הקברות. **כלי אופוזיציה, מוכרח השילטון להתנוון ולי הסתאב במהרה. כדברי הנורד אקטון: „השילי טון משחית. השילטון המוחלט גורם לשחיתות מוחלטת.“**

האופוזיציה הפוליטית, כמו העיתונות החופשית, דומה לכלבריועים. הוא רץ מסביב לעדר, נובח על הכבשים

מפני שהכנסת היא המוסד הקובע. היא הבוחרת בממשלה. היא המחוקקת את החוקים. היא החייבת להטיח פיקוח על מעשי השילטון. בהיעם את מורת-רוחם מול המישכן הוורוד, השתמשו המפגינים בוכתם הדמוקרטית, ואף מילאו חובה אורחית. ובכל זאת, כשעמדתי מולם, ניסיתי להזכיר להם כמה עובדות בלתי-נעימות.

למשל: מי בחר בכנסת זו, שכחרה בממי שדה זו, העושה מעשים אלה? כמה מן המפגינים הצביעו, לפני שנתיים, בעד המפלגות האחראיות למצב אשר נגדו הלכו להפגין? כמה מהם בכלל נשארו בבית באותו יום, והשאירו לאחרים להרכיב את הכנסת ואת הממשלה? כמה מהם יחזרו על מעשה זה בעוד שנתיים — יבחרו בעד מפלגה שמעשיה החרידו אותם עתה ממנותתם, או לא יבחרו בכלל? הדברים הרגיוו כמה מן המפגינים, אנשי גח"ל. הם הרגישו שאני משתמש בהזדמנות כדי לעשות הון פוליטי. והם צדקו בהחלט.

לא הפגנות ולא מאמרים ולא עצומות, עם כל חשיבותם, ישנו את מהות המישטר במדינה. **לבד יש רק שתי דרכים: הפיכה מזויינת או בחירות. לוע התותח או פי הקלפי.** אם פוסלים את דרך ההפיכה — תרופה שחיא גרועה לאין שיעור מכל מחלה שהיא באה לרפא — נותרת רק דרך הבחירות. **רק יום אחד בארבע שנים ישנה הזדמנות דחולל שינוי של ממש.** אם כל האנשים הטובים, בעלי הרצון הטוב, ישפכו את כל מריילבם בהפגנות ובמאמרים, על מנת לחזור ביום הקלפי ולבחור באותה גברת ובאותה אדרת — הרי כל ההתרגשות היתה לשווא. **תפקיד הזחמים בשחיתות הוא למנוע זאת.** תפקידם הוא להעביר קולות. **בקיצור: לעשות הון פוליטי.**

מוכן שביום הבחירות אין המלחמה בשחיתות מהווה את הנושא היחיד העומד בפני הבוחר.

התפקיד היה נשאר נטוש. והפורענות היתה הופכת לחורבן, לולא נמצאה העיתונות הלוחמת והאופוזיציה הלוחמת.

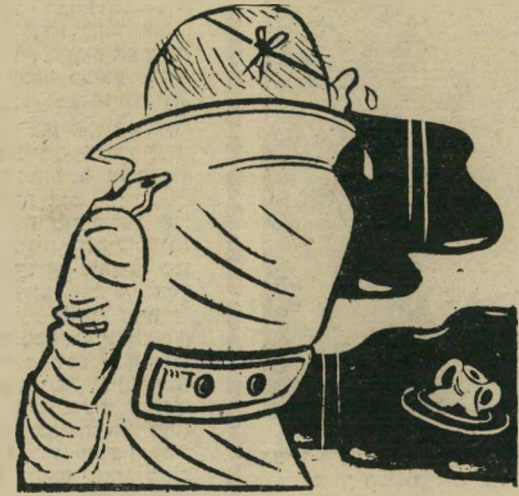
הון (עיתונאי ופוליטי) מגילוי השחיתות. העיתונות הלוחמת, ההופכת את חשיפת השחיתות

מן ההון להון פוליטי

באותו יום, הוא נדרש להכריע בעניינים הרבה: מל- כמה או שלום, סיפוח או נסיגה, פער סוציאלי או שוויון, כפייה דתית או חרות, מדינה לאומנית או פלורליסטית. המלחמה בשחיתות היא נושא חשוב — אך רק אחד מוכמה וכמה נושאים חשובים מאוד. אני מוכן להרחיק לכת: מסלגה המנוספת בדגל המלימה בשחיתות כבדגל יחיד, יהיה חשודה בעיני ירי-תר מדי תנועות פאשיסטיות רכבו בעבר על גל זה אל הון השילטון הרודני. יש תמיד סכנה שהמלחמה בשחיתות תשמש מנוף לדמאגוגים, תעוות עליידי אינקוויזי-טורים בנוסח ג'ו מקקארתי הזכור לדראון, תנוצל עלי-ידי רודניכיס חדייעין, במלחמתם הפרטית ביריביהם על הירושה.

מכנות כאלה ישנן גם בארץ, ועדינו להיזהר מפניהן. במלחמה נגד השחיתות יש לשמור על כללי ההגנות. יש למנוע קריאות-לינץ' ושיטות אינקוויזיציה. יש לתת לכל נאשם את הזכות המלאה להגן על עצמו בתנאים הוגנים, להחזיקו תי-משע עד שתוכח אשמתו. יש למי-נוע משוא-פנים, האשמות כלפי המקורבים לחוג פוליטי מסויים, תוך חיפוי על השחיתות בחוג הפוליטי היריב. יש למנוע ניצול המלחמה בשחיתות לשם סילוק מיכשול פוליטי בפני שואפי שררה רודנית. **לבן צריכה המלחמה בשחיתות להיות צמוי דה לערכים של דמוקרטיה, טוהר-המירוד, הכרה בזכויות הזודת, שיחרוד נדכאים, חרות לעצמנו וזודתנו.** מלחמה כזו בשחיתות, כחלק בלתי-נפרד מן היעדים והמשימות של תנועה פוליטית שוחרת-שינוי, היא חיוי-נית לבריאות הצביו. **וככל שתנועה כזאת תעשה הון פוליטי יוי-תר גרוה, כן ייטב לה וייטב למדינה.**

ספיר ודיין (זאב ב„הארץ“)

לאחד מתפקידיהקבע שלה, נולדה בסדנת העולם הזה. שנים רבות היינו בודדים לגמרי במערכה זו, ואני שמח שכיום נמצאים אנחנו בחברה טובה. האופוזיציה הלוחמת, ההופכת את חשיפת השחיתות לאחד מעיקרי מצעה ולאחד ממוקדי פעולותיה, נולדה עם הקמת תנועת העולם הזה — כוח חדש, זמן-מה היינו לבדנו בשטה זה, ואני שמח שכיום יש לנו שותפים לפחות בפעולה זו. **גם כעתונאים וגם כאקטיביסטים פוליטיים, ניסינו לעשות הון פוליטי במלחמתנו נגד השחיתות. כל שותפינו הישנים והחדשים במלחמה זו, מנסים לעשות זאת גם הם.** השאיפה להון פוליטי היא הכוח המדרכו למילוי תפקיד חיוני. היא דרושה לקיום הדמוקרטיה.

השבוע עלו מאת סטודנטים אל הכנסת, בהפגנת מחאה סוערת נגד גילוייהשחיתות האחרונים. מדוע הם עלו דווקא אל הכנסת?

חתוד המשמיר עכברושים פועל מתוך מניעים אנו-כיים בהחלט. הוא רוצה לאכול, ותו לא. הוא זולל ושמן. אולם תוך כדי כך הוא שומר על אורחי העיר, ואולי אף מונע מגיפת-דבר קטלנית. **כשתנועה פוליטית עושה הון פוליטי מן המלחמה בשחיתות — היא עוזרת לעצמה. זה חשוב. כי היא עוזרת לטיהור המדינה. וזה חשוב עוד יותר.**